

XX TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

Esimene lugemine (Js 56, 1.6-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nõnda ütleb Issand: Pange tähele õigust ja olge õiglased, sest mu pääste on ligidal ja mu õiglus ilmumas! Võõrad, kes on liitunud Issandaga, teenivad teda ja armastavad Issanda nime, et saada tema sulaseiks, kõik, kes peavad hingamispäeva ega riku seda ja kes peavad kinni mu lepingust – needki ma viin oma pühale mäele ja ma rõõmustan neid oma palvekojas, ja nende põletus- ja tapaohvrid on mu altari peal meelepärased; sest mu koda nimetatakse palvekojaks kõigile rahvastele.

See on Jumala Sõna.

Vastulaul Ps 67 (66), 2-3.5.6.8 (R: 4)

R: Jumal, Sinule laulgu kiitust kõik rahvad!

Jumal olgu meile armuline ja õnnistagu meid;
ta lasku oma pale paista meie peale,
et maa peal tuntaks sinu teed,
kõigi rahvaste seas sinu lunastust!

R:

Rõõmustagu rahvad
ja hõisaku rahvahõimud,
sest sina mõistad rahvale kohut õigluses
ja juhatad rahvahõime maa peal!

R:

Jumal, sinule laulgu tänu rahvad,
sinule laulgu tänu kõik rahvad!
Jumal õnnistagu meid
ja kõik ilmamaa otsad kartku teda!

R:

Teine lugemine Rm 11, 13-15.29-32

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Aga ma räägin teile, paganatele: kuna ma olen paganate apostel, austan ma oma ametit – ehk ma saan kuidagi teha kiivaks neid, kelle veresugulane ma olen, ning mõned nende seast päästa. Sest kui juba nende kõrvaleheitmine on maailma lepitus, mis on siis nende vastuvõtmine muud kui surnuist ellutõusmine? Sest otsekui teie tollal olite Jumalale sõnakuulmatud, nüüd on aga teie peale nende sõnakuulmatuse tõttu halastatud, nõnda on nüüd ka nemad muutunud sõnakuulmatuks teile osaks saanud halastuse pärast, et ka nende peale halastataks. Sest Jumal on kõik inimesed kinni pannud sõnakuulmatuse alla, et kõikide peale halastada.

See on Jumala Sõna.

Evangeelium (Mt 15, 21-28)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist

Sel ajal jõudis Jeesus Tüürose ja Siidoni aladele. Ja vaata, üks neist paigust pärit kaanani naine tuli ja hüüdis: “Issand, Taaveti Poeg, halasta minu peale! Kuri vaim vaevab mu tütart hirmsasti.” Ent Jeesus ei vastanud talle sõnagi. Ja ta jüngrid astusid ta juurde ja palusid teda: “Saada ta minema, sest ta ei lakka appi hüüdmast meie taga!” Tema vastas: “Mind ei ole läkitatud muude kui Iisraeli soo kadunud lammaste juurde.”

Aga naine tuli, heitis ta ette maha ja ütles: “Issand, aita mind!” Jeesus vastas: “Ei ole ilus võtta laste leiba ja visata õuekoertele.” Ent tema ütles: “Ei ole küll, Issand, ometi söövad õuekoerad raasukesti, mis nende isandate laualt pudenevad.”

Siis Jeesus vastas talle: “Oh naine, sinu usk on suur! Sündigu sulle, nagu sa tahad!” Ja ta tütar paranes selsamal tunnil.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord ammu asus üks noor usklik mees Euroopast ümber Ameerikasse. Kui ta New Yorgis maabus ja peagi seal ka töötasa leidis, läks ta kohaliku preestri käest nõu küsima, et kas New Yorgis ikka saab 100 dollari eest nädalas kristlikku elu elada. “Jah, saab küll,” vastas preester ja lisas mõtlikult: “kuigi tõttõelda on see ka ainus eluviis, mida siin saja dollari eest nädalas elada saab...”.

Võib juhtuda, et ka meie vooruslikkus ja leplikkus jäävad vahel ainult seetõttu püsima, et meil puudub võimalus pattu teha. Niisamuti tunduvad kirikujuhtide õõnsavõitu rahupüüdlused vahel ebasiirad, sest sõja pidamiseks poleks neil ju vahendeid, isegi kui nad seda väga tahaksid.

Ometi ei tohi me unustada, et leigete üleskutsete kõrval on olemas ka tõeline leplikkus ja

rahupüüdlus, ning et tõeline voorus algab seal, kus võimalus pattu teha on täiesti olemas, kuid kiusatus võidetakse usu pärast Jumalasse.

Me loeme patutunnistuse...

Jutus

Armsad õed ja vennad, tänapäeva inimese pilguga vaadates näib, et pühakirjas praktiliselt puuduvad viited inimlikule loovusele. Piiblis on palju põllumehi, karjakasvatajaid, sõdureid, kuningaid ja preestreid – aga sisuliselt ei esine seal teadlasi ja kunstnikke, nii nagu me neid tänapäeval tunneme. Isegi käsitöölisi mainitakse harva, tähetarku võib näha ennustajate ja nõidadena, kirjatundjad on aga pigem juristid kui leiutajad ja avastajad.

Kas see mulje kreatiivsuse puudumisest piiblis peab ikka päriselt paika? Esmalt peaks muidugi meenutama, et Pühakiri ei peagi meile rääkima tehnilistest võimalustest kõiksugu masinaid ehitada, vaid taevariigist ja teispoosusest. See, kas inimene suudab ehitada rakette ja aatompomme, pole religiooni vaatenurgast üldsegi mitte nii tähtis – tähtis on inimese vastutus selle eest, kuidas ta temale kättesaadavaid tehnikasaavutusi kasutab.

Võiks ju mõelda, et vastutusega on kõik algusest peale selge – Jumal on andnud inimkonnale oma käsud, inimesed peaksid neid lihtsalt täitma ning jutul lõpp! See on nii, ja päriselt nagu ei ole ka. Tegelikult tunnistab pühakiri meile algusest peale sellest, kuidas inimest provotseeritakse initsiatiivi haarama, välja astuma isegi omaenda kivilinenud ettekujutuse vastu Jumalast.

Juba paradiisis, kus Adam ja Eeva õnnelikult elasid, algab kogu pattulangemise lugu sellest, et ühel hetkel keelab Jumal neil süüa ühe puu viljadest. Keeluga koos tekib valikuvõimalus ja vastutus. Ja siis tuleb kurat, justkui tellitult, ühes oma kavala ettepanekuga. Kuid Jumala poolt antud valikuvabadus pani aluse iseseisvusele, millest kreatiivsusele on lühike samm.

Hilisemas ajaloos avaldub moraalne loovus Jaakobi ja Moosese lugudes. Jaakob võitleb Jumalaga, et Jumal teda õnnistaks – ja tõepoolest, Jaakob võidab, ta saab õnnistuse ja teda ei karistata, vaid talle antakse lausa aunimi: “Sinu nimi ärgu olgu enam Jaakob, vaid Iisrael – Jumalaga võitleja –, sest sa oled võidelnud Jumala ja inimestega ja oled võitnud!” (1Mo 32,29).

Niisamuti Mooses, kes Siinai mäel Jumalalt käsulaudu vastu võttes sai teada, et rahvas on teinud endale kullast valatud jumalakuju ja teeninud ära hävingu. Kuid Mooses ei andnud alla, vaid julges Jumalale vastu rääkida: “Issand, miks süttib su viha põlema oma rahva vastu, kelle sa tõid Egiptusemaalt välja oma suure võimsuse ja vägeva käega? Miks peaksid egiptlased rääkima ja

ütlemata: kurja kavatsusega viis ta nad välja, et neid mägedes tappa ja maa pealt hävitada. Pöördu oma tulisest vihast ja kahetse kurja, mida sa kavatsed teha oma rahvale!” (2Mo 32,9 jj). Ja Jumal halastas rahvale.

Näib nagu ilmutaks Jumal end inimesele täpselt nii palju, kui kaugemale on inimene selleks hetkeks oma moraalses arengus jõudnud. Ja kui tekib arusaamine oma varasemate ettekujutuste kitsaskohtadest, siis tuleb Jumal inimesele lähemale ja lubab tal ettekujutuse oma Loojast uuele tasandile viia.

Sama skeemi võib märgata ka tänases evangeeliumis. Jeesus oli juutide messias, kes oli tulnud õnnistuseks omaenda, iisraeli rahvale, nagu sellest tunnistab tema järsk vastus kaanani naisele. Aga see naine reageeris alandlikult, leplikult ja samas julgelt, ning mitte ainult sellepärast, et ta soovis nii tungivalt oma tütre terveksaamist. Ta uskus, et Jeesuses kohtub ta Jumala saadikuga, kes on tulnud hoolitsema kõigi loodud olendite eest. Selle naise sõaka esinemise tõttu seisis Jeesus nüüd silmitsi tõdemusega, et kõik teised inimesed pole mitte millegi poolest halvemad kui valitud rahva liikmed, ning tema jumalik loomus andis kaanani naisele samasuguse suuremeelse vastuse nagu olid saanud Jaakob ja Mooses oma Jumalalt. Jeesuse kirik ehitatigi hiljem ennekõike just nendest mittejuutidest, keda tema oli kord õuekoortega võrrelnud. Viimased pidid saama esimesteks.

Armsad õed ja vennad, usklite inimestena peaksime religiooni paradoksaalse iseloomuga juba vähehaaval harjunud olema – sellega, et peaaegu kõik võib osutada hiljem millekski muuks, kui esimesel pilgul paistab. Paljutki, mida me omal ajal siiralt uskusime, tuleb aegajalt jälle ümber hinnata. See areng on märgatav nii kogu inimkonna kui üksikisiku tasandil.

Võibolla peaksime endale tunnistama, et vahel kujutame me oma Jumalat ikka veel ette armukadedana, kitsarinnalisena ja kättemaksuhimulisena. Meil on vaja julgust ja leplikkust üheaegselt, et Jumalariiki ei võetaks meilt ära ega antaks neile, kelle meie oleme ära põlanud, kuid kelle hing ja mõistus kannavad paremat vilja. Aamen.